MATEŘSKÁ ŠKOLA, ZÁKLADNÍ ŠKOLA A PRAKTICKÁ ŠKOLA TRHOVÉ SVINY

NOVÉ MĚSTO 228, 37401 TRHOVÉ SVINY, TEL/FAX: 386322726, IČO: 60076518,
REDIZO: 600022226, www.zspssviny.cz, e-mail: skola@zspssviny.cz

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO STŘEDNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Zpracován podle RVP PrŠ 1

Praktická škola jednoletá
„Škola pro život“

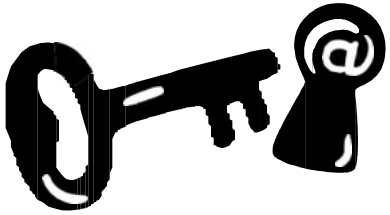

„Vzdělání je klíčem, který nám otevře svět“

Obsah

1. Identifikační údaje… 7
1.1. Předkladatel… 7
1.2. Zřizovatel 7
1.3. Platnost dokumentu… 8
2. Charakteristika školy… 9
2.1. Praktická škola jednoletá… 9
2.2. Umístění a dostupnost školy… 10
2.3. Vybavení školy… 10
2.4. Charakteristika pedagogického sboru… 10
2.5. Charakteristika žáků 11
2.6. Dlouhodobé projekty a mezinárodní spolupráce… 11
2.6.1. Projekty a aktivity školy… 11
2.6.2. Mezinárodní spolupráce… 11
2.7. Spolupráce se zákonnými zástupci žáků a jinými subjekty. 12
2.7.1. Spolupráce se zákonnými zástupci žáků 12
2.7.2. Spolupráce s jinými subjekty. 12
2.8. Poradenské služby školy… 13
3. Charakteristika ŠVP 14
3.1. Zaměření a cíle školy… 14
3.2. Výchovné vzdělávací strategie školy… 14
3.3. Strategie naplňování klíčových kompetencí… 14
3.3.1. Kompetence k učení… 15
3.3.2. Kompetence k řešení problémů 16
3.3.3. Kompetence komunikativní… 17
3.3.4. Kompetence sociální a personální… 18
3.3.5. Kompetence občanské… 19

3.3.6. Kompetence pracovní… 20
3.4. Odborné kompetence 21
3.5. Priority ŠVP… 22
3.6. Zabezpečení výuky žáků s vícečetným postižením 22
4. Začlenění průřezových témat… 23
4.1. Název průřezového tématu… 24
4.1.1. Zkratka průřezového tématu… 24
4.2. Název průřezového tématu… 25
4.2.1. Zkratka průřezového tématu… 25
5. Učební plán… 26
5.1. Tabulace učebního plánu 26
5.1.1. Poznámky k učebnímu plánu 27
6. Učební osnovy 28
6.1. Vzdělávací oblast Jazyková komunikace, vzdělávací obor Jazyková komunikace 30
6.1.1. Název vzdělávacího předmětu. 30
6.1.2. Zkratka vzdělávacího předmětu. 30
6.1.3. Charakteristika vzdělávacího předmětu. 30
6.1.4. Výchovné a vzdělávací strategie. 31
6.2. Vzdělávací oblast Matematika, vzdělávací obor Matematika. 34
6.2.1. Název vzdělávacího předmětu. 34
6.2.2. Zkratka vzdělávacího předmětu. 34
6.2.3. Charakteristika vzdělávacího předmětu. 34
6.2.4. Výchovné a vzdělávací strategie. 34
6.3. Vzdělávací oblast Informační a komunikační technologie, vzdělávací obor Informační a komunikační technologie. 38
6.3.1. Název vzdělávacího předmětu. 38
6.3.2. Zkratka vzdělávacího předmětu. 38
6.3.3. Charakteristika vzdělávacího předmětu. 38
6.3.4. Výchovné a vzdělávací strategie. 38
6.4. Vzdělávací oblast Odborné činnosti, vzdělávací obor Rodinná výchova, vzdělávací oblast Člověk a společnost, vzdělávací obor Společenskovědní základy. 42

6.4.1. Název vzdělávacího předmětu. 42
6.4.2. Zkratka vzdělávacího předmětu. 42
6.4.3. Charakteristika vzdělávacího předmětu. 42
6.4.4. Výchovné a vzdělávací strategie. 43
6.5. Vzdělávací oblast Umění a kultura, vzdělávací obory Výtvarná výchova, Hudebně pohybová výchova a Dramatická výchova. 48
6.5.1. Název vzdělávacího předmětu. 48
6.5.2. Zkratka vzdělávacího předmětu. 48
6.5.3. Charakteristika vzdělávacího předmětu. 48
6.5.4. Výchovné a vzdělávací strategie. 48
6.6. Vzdělávací oblast Člověk a zdraví, vzdělávací obory Výchova ke zdraví a Tělesná výchova. 52
6.6.1. Název vzdělávacího předmětu. 52
6.6.2. Zkratka vzdělávacího předmětu. 52
6.6.3. Charakteristika vzdělávacího předmětu. 52
6.6.4. Výchovné a vzdělávací strategie. 52
6.7. Vzdělávací oblast Odborné činnosti, vzdělávací obor Práce v domácnosti. 57
6.7.1. Název vzdělávacího předmětu. 57
6.7.2. Zkratka vzdělávacího předmětu. 57
6.7.3. Charakteristika vzdělávacího předmětu. 57
6.7.4. Výchovné a vzdělávací strategie. 57
6.8. Vzdělávací oblast Odborné činnosti, vzdělávací obory podle profilace školy. 61
6.8.1. Název vzdělávacího předmětu. 61
6.8.2. Zkratka vzdělávacího předmětu. 61
6.8.3. Charakteristika vzdělávacího předmětu. 61
6.8.4. Výchovné a vzdělávací strategie. 62
7. Autoevaulace a hodnocení žáků 66
7.1. Autoevaulace školy… 66
7.1.1. Oblast výchovy žáků 66
7.1.2. Oblast vzdělávání žáků 66
7.1.3. Pedagogičtí pracovníci… 67
7.1.4. Řízení… 67

7.1.5. Spolupráce s dalšími výchovnými činiteli… 67
7.1.6. Materiálně technické zabezpečení školy… 67
7.2. Cíle a kritéria autoevaluace 68
7.2.1. Nástroje autoevaluace a jejich časové rozvržení. 68
7.3. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků 69
7.3.1. Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání… 69
7.3.2. Zásady hodnocení chování ve škole… 69
7.4. Stupně hodnocení… 70
7.4.1. Hodnocení ve vzdělávacích předmětech… 70
7.4.2. Hodnocení chování… 71
7.5. Způsob získávání podkladů pro hodnocení… 71
7.5.1. Způsob a pravidla hodnocení žáků 72
8. Informace o přijímání žáků a ukončování studia 74
8.1. Kriteria přijímacího řízení 74
8.1.1. Podmínky pro přijetí 74
8.1.2. Oznámení výsledků přijímacího řízení 75
8.2. Ukončování studia 75
9. Zkratky použité v dokumentu… 76

1. Identifikační údaje

1. 1. Předkladatel

Předkladatel:

Název školy: **Mateřská škola, Základní škola a Praktická škola Trhové Sviny**
Adresa školy: Nové Město 228, Trhové Sviny, 374 01
Ředitelka: Mgr. Ivanka Šťastná
Telefon: 386 322 726, 386 322 874
Fax: 386 322 726
E-mail: skola@zspssviny.cz
WWW stránky: www.zspssviny.cz
IZO: 150 071 329
IČO: 60076518
RED-IZO: 600022226
Právní forma: příspěvková organizace
Koordinátor: Mgr. Eva Chaloupková
Telefon: 607 513 352
E-mail: e.brouk@seznam.cz

1. 2. Zřizovatel

Zřizovatel:

Název: **Krajský úřad Jihočeského kraje**
Adresa: U Zimního stadionu 1952/2, České Budějovice, 370 76
WWW stránky: www.kraj-jihocesky.cz
Telefonický kontakt: 386 720 830, 386 720 111
Email: posta@kraj-jihocesky.cz

1. 3. Platnost dokumentu

Dokument je platný: 1. 9. 2018

Datum projednání ve školské radě: 29. 8. 2018

MATEŘSKÁ ŠKOLA,
ZÁKLADNÍ ŠKOLA
A PRAKTICKÁ ŠKOLA
374 01 Trhové Sviny
Nové Město 228 ③

....

razítko školy podpis ředitelky školy

2. Charakteristika školy [1]

MŠ, ZŠ a PrŠ Trhové Sviny vzdělává žáky se sníženými rozumovými schopnostmi, dětem se specifickými poruchami učení a chování a dětem ze sociálně znevýhodněných rodin.

Praktická škola jednoletá je střední škola určená pro žáky se sníženými rozumovými schopnostmi, s mentálním postižením, s poruchami autistického spektra, s mentálním postižením v kombinaci se zdravotním znevýhodněním, s vícečetným postižením a s mentálním postižením v kombinaci s poruchami autistického spektra a s kombinací těchto vad. Praktická škola jednoletá je součástí MŠ, ZŠ a PrŠ Trhové Sviny a umožnuje doplnit a rozšířit vzdělání žákům, kteří mají dokončenou povinnou školní docházku.

2. 1. Praktická škola jednoletá

Adresa střední školy: Dlouhá 35, České Budějovice, 370 11

Praktická škola jednoletá je střední škola určená žákům s těžkým zdravotním postižením, zejména s těžkým stupněm mentálního postižení, žákům s více vadami a žákům se s poruchami autistického spektra, kteří získali vzdělání na úrovni základní školy speciální, nebo základní školy praktické.

Praktická škola jednoletá pomáhá svým žákům získat znalosti a manuální dovednosti, aby mohli vykonávat jednoduché pracovní činnosti a domácí práce. Po absolvování by měli mít možnost uplatnit se na otevřeném trhu práce vykonáváním jednoduchých činností nebo pracovat v chráněných dílnách.

Vzdělává žáky se středním až těžkým mentálním postižením a kombinovaným postižením. Škola je určena jako pokračující středoškolské studium pro absolventy základní školy, základní školy praktické nebo základní školy speciální.

Forma vzdělávání: denní
Délka studia: jeden rok
Kód oboru: 78-62-C/01

Kapacita střední školy je 10 žáků.

[1] pokud jsou v ŠVP PrŠ 1 používány pojmy žák, učitel aj., rozumí se tím pedagogická kategorie nebo označení profesní skupiny, tj. žák i žákyně, učitel i učitelka apod.

2. 2. Umístění a dostupnost školy

Praktická škola jednoletá je umístěna ve středu sídliště Vltava v ulici Dlouhá 35 v Českých Budějovicích. Škola je v dosahu několika městských linek čísel 5, 8, 9 a 17. U autobusových zastávek je umístěn nadchod, který umožňuje žákům bezpečný přechod přes silnici. Cesta z autobusové zastávky trvá jen několik minut a žáci nejsou po cestě vystaveni žádnému nebezpečí. Škola se nachází v blízkosti cyklistické stezky, a tak mají žáci možnost ji podle zájmu a schopností využívat v tělesné výchově nebo ve volnočasových aktivitách školy. Stezka vede podél řeky Vltavy a je vhodná i pro procházky v okolí školy. Škola je velmi dobře dostupná a její poloha vyhovuje školním i mimoškolním aktivitám žáků. Dostupnost obchodního centra, pošty, pekárny a lékárny plní důležitou součást výuky na praktické škole jednoleté, která jako svoji hlavní úlohu bere připravit své žáky na reálný život po skončení školy.

2. 3. Vybavení školy

Praktická škola jednoletá se nalézá v budově, kde je umístěna i ZŠ Speciální a obě tyto části jsou elokovaným pracovištěm MŠ, ZŠ a PrŠ Trhové Sviny. Jedná se o komplex dvou budov – prvního a druhého pavilonu s rozlehlou zahradou. Praktická škola jednoletá se nalézá v druhém pavilonu budovy ZŠ speciální. Budova má bezbariérový přístup. Žáci mají zajištěné stravování ze školní jídelny.

Praktická třída má jednu prostornou třídu s kuchyňským koutem. Žáci mohou využívat i prostor ZŠ Speciální a docházet na kroužky a jiné zájmové útvary. Ve třídě mají žáci k dispozici počítače s výukovými programy a hrami. V třídě je také umístěna interaktivní tabule, která obohacuje výuku žáků. Škola využívá velké zahrady, kde žáci pracují a věnují se sportovním aktivitám. Její rozlehlost umožňuje žákům jezdit na kolech, tříkolkách po udržovaných chodnících a na travnatých plochách, mohou hrát míčové a jiné hry či se věnovat józe nebo relaxaci. Třída má také svůj záhon, na kterém pěstuje zeleninu, bylinky a ovoce. Součástí výuky je i docházka na hipoterapii.

Žáci mají možnost po výuce navštěvovat volnočasové aktivity pořádané celou školou – kroužek Feuersteinovy metody instrumentálního obohacování, sportovní kroužek a kroužek vaření.

Škola má velmi příjemné prostředí s domácí atmosférou.

2. 4. Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor je na vysoké profesionální úrovni. Na praktické škole jednoleté vyučuje jeden pedagog s hlavním podílem na vyučovacích hodinách a je zároveň i třídním učitelem. Další výuku zaštiťují pedagogové ze ZŠ Speciální. Podle skladby žáků ve třídě je přítomen i asistent pedagoga. Všichni mají vzdělaní speciální pedagogiky nebo si své vzdělání doplňují. Na škole funguje výchovný poradce, metodik prevence sociálně patologických jevů, metodik ICT a environmentální koordinátorka. Všichni pracovníci se průběžně vzdělávají formou DVPP. Pracovníci školy plní nadstandardně své pracovní povinnosti a věnují se plně své práci. Atmosféra ve škole je kolegiální a velmi rodinná. Všichni přispívají k vytváření příznivého klimatu ve škole pro žáky i jejich rodiče.

2. 5. Charakteristika žáků

Žáci jsou přímo z Českých Budějovic nebo dojíždějí z okolních měst a obcí.
Vzděláváni jsou žáci:

- se sníženými rozumovými schopnostmi
- s mentálním postižením
- s mentálním postižením v kombinaci se zdravotním znevýhodněním
- s poruchami autistického spektra
- s vícečetným postižením
- s mentálním postižením v kombinaci s poruchami autistického spektra

Žáci jsou zařazeni na základě přijímacího řízení nebo po doporučení pedagogicko-psychologické poradny či speciálně pedagogického centra. Mezi žáky se projevují značné rozdíly v jejich možnostech a schopnostech při osvojování teoretického učiva i při získávání praktických návyků a dovedností. Výuka ve škole je individualizovaná, aby mohly být co nejlépe využity schopnosti žáků.

2. 6. Dlouhodobé projekty a mezinárodní spolupráce

2. 6. 1. Projekty a aktivity školy

- Při škole funguje tří členná Školská rada.
- Každoročně škola pořádá den otevřených dveří, při kterém probíhá výstava žákovských prací.
- Škola se účastní hudebních a výtvarných soutěží (Abilympiáda každé dva roky) a kulturních vystoupení (např. v roce 2008 Den otevřených srdcí).
- Ve školním roce pořádá škola ve spolupráci s SPMP České Budějovice zimní a jarní pobyt žáků.
- Účast na prezentační výstavě Vzdělání a řemeslo na Výstavišti v Českých Budějovicích.
- Účast na prezentační výstavě Adventní trhy na Výstavišti v Českých Budějovicích.

2. 6. 2. Mezinárodní spolupráce

Škola nemá mezinárodní spolupráci.

2. 7. Spolupráce se zákonnými zástupci žáků a jinými subjekty

2. 7. 1. Spolupráce se zákonnými zástupci žáků

Rodiče jsou plně informování o výsledcích vzdělávání žáků, o průběhu školního roku a vzdělávacích a kulturních akcích školy třídním učitelem. Rodiče mohou po vzájemné dohodě s učitelem navštívit školu kdykoliv během školního týdne. Učitele mohou i bez předběžné domluvy zastihnout každý pracovní den od 7:30 do 8:00 ve třídě praktické školy jednoleté.

Komunikace s rodiči kromě přímého setkání nebo telefonického hovoru probíhá i pomocí SMS a usnadňuje tím rodičům komunikaci se školou. Každý rodič má telefonní číslo třídního učitele, kterého může kdykoliv kontaktovat. Komunikační linkou mezi rodiči a žáky je i notýsek – Sdělení rodičům, kde jsou informováni o školních akcích a atd.

Zákonní zástupci mají k dispozici i webové stránky školy, ze kterých se mohou dozvědět další informace o škole a jejich akcích

2. 7. 2. Spolupráce s jinými subjekty

Při řešení **výchovných problémů** a **problémů v rodinném prostředí** žáků škola spolupracuje s:

- Odbory sociální péče České Budějovice
- Dětským diagnostickým ústavem Homole
- Střediskem výchovné péče České Budějovice
- Dětským výchovným ústavem Šindlovy Dvory

V rámci **vzdělávání žáků** spolupracuje škola s:

- Domovem Libnič a centrem sociálních služeb EMPATIE
- Domovem sv. Anežky o. p. s. Týn nad Vltavou
- Domovem pro seniory Máj České Budějovice
- Kolejemi a menzami JČU České Budějovice
- Českou maltézskou pomocí Suverénního řádu maltézských rytířů České Budějovice
- Občanským sdružením Koníček
- Junákem – svazem skautů a skautek ČR, Krajinská České Budějovice
- Vobrázek o. p. s. – chráněná dílna Lišov
- Nazaret, středisko DM CČSH v Borovanech
- Sdružením pro pomoc mentálně postiženým České Budějovice[2]

[2] V rámci vzdělávání žáků může škola jednotlivé instituce, se kterými spolupracuje, měnit. Každý školní rok škola vyhledává nové instituce pro spolupráci.

Při **diagnostice žáků a metodické pomoci pedagogům** škola spolupracuje s:

- Speciálně pedagogickým centrem České Budějovice
- NPI České Budějovice
- Pedagogicko-psychologickou poradnou České Budějovice
- Střediskem služeb školám České Budějovice

Při **organizaci mimoškolních aktivit** škola spolupracuje s:

- Městskou charitou České Budějovice

Při **prevenci sociálně patologických jevů** škola spolupracuje s:

- Policií ČR a Městskou policií České Budějovice

Při **spolupráci se vzdělávacími institucemi** škola spolupracuje s:

- Teologickou fakultou JČU v Českých Budějovicích
- Zdravotně sociální fakultou JČU v Českých Budějovicích
- Pedagogickou fakultou JČU v Českých Budějovicích

2. 8. Poradenské služby školy

Praktická škola jednoletá spolupracuje v kariérovém poradenství s Městskou charitou České Budějovice, Úřadem práce v Českých Budějovicích a pracovišti z odborných kompetencí, společně s těmito institucemi pomáháme žákům a jejich zákonným zástupcům najít vhodné zaměstnání pro jednotlivé žáky po ukončení studia. Výchovné poradenství zajišťuje výchovný pedagog ze ZŠ Speciální v Trhových Svinech. Prevenci sociálně patologických jevů zajišťuje metodik prevence rizikového chování ze ZŠ Praktické v Trhových Svinech.[3]

[3] Činnosti obsažené v tomto dokumentu se týkající se PrŠ1, některé jsou ale společné i s celou MŠ, ZŠ a PrŠ Trhové Sviny.

3. Charakteristika ŠVP

3. 1. Zaměření a cíle školy

Praktická škola jednoletá je střední škola, která má zaměření na **Praxe - Práce v chráněné dílně, pěstitelské a úklidové práce**, název předmětu byl zkrácen na **Praxe** z praktického hlediska. Součástí vzdělávání je výuka všeobecných teoretických předmětů a stěžejní je výuka odborných činností. Nejdůležitějším cílem naší školy, s tím i spojené zaměření na Praxe - Práce v chráněné dílně, pěstitelské a úklidové práce, je integrace našich žáků do intaktní společnosti.

Odborné činnosti podle profilace školy jsou Praxe - Práce v chráněné dílně, úklidové a pěstitelské práce. Zaměření naší školy na Praxe - Práce v chráněné dílně, pěstitelské a úklidové práce v praxi znamená, že každému žáku je vybírána taková odborná činnost, pro kterou má daný žák dispozice. Odborné činnosti jsou tedy individualizované jako výuka teoretická. Teoretické výuce je věnována stejná pozornost jako výuce praktické. Odborné činnosti – Praxe - Práce v chráněné dílně, úklidové a pěstitelské práce jsou žáky vykonávány v chráněné dílně, v prostorách školy a školní zahrady. Prioritou školy je pomoci žákům najít vhodné pracoviště, a tím je formovat pro jejich život po ukončení školy. S ohledem na možnosti regionu i nalézt vhodné zaměstnání pro absolventy naší školy, a tím jim pomoci vkročit do života.

Praktická škola jednoletá připravuje žáky na budoucí život ve společnosti a posiluje tak jejich integraci.

3. 2. Výchovné a vzdělávací strategie školy

Výchovné a vzdělávací strategie školy jsou takové strategie, které vedou k vytváření a rozvíjení jednotlivých klíčových kompetencí žáků, představujících soubor hodnot, postojů, vědomostí a schopností, které jsou důležité pro celkový rozvoj žáků a pro jejich osobnostní vývoj. Škola se snaží ve svém ŠVP pomocí různých forem výuky, vzdělávacích postupů, didaktických metod a školních i mimoškolních aktivit zařadit vždy takové klíčové kompetence, které v daném období mohou žáci splnit na základě svých individuálních schopností. Důraz klademe na propojenost jednotlivých předmětů mezi sebou, se společností a s praxí. Jednotlivé výchovné a vzdělávací strategie dodržují všichni pedagogové a snaží se citlivě vnímat potřeby žáků a rozlišovat rozdílnou úroveň jejich rozumových schopností.

3. 3. Strategie naplňování klíčových kompetencí

Důraz je kladen na individualizaci výuky s ohledem na možnosti jednotlivých žáků. Vzhledem k odlišnosti mentální a sociální úrovně jednotlivých žáků je jim věnována individuální pozornost a jednotlivé strategie a klíčové kompetence jsou proto upraveny dle možností našich žáků. Klíčové a odborné kompetence jsou soubory vědomostí, dovedností, návyků a postojů, které žák získá, a aby je dál mohl uplatňovat v rozmanitých situacích životních i profesních. Jednotlivé kompetence se navzájem prolínají a stojí na stejném žebříčku hodnotového systému. Osvojení klíčových a odborných kompetencí je proces, který provází opakování a procvičování činností, postupné osvojování znalostí a

dovedností, odklon od encyklopedismu a příklon k praktickému vyučování a orientaci ve známém i neznámém prostředí. Soubor všech kompetencí – kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence pracovní a odborné kompetence - připravují žáky na budoucí život ve společnosti.

Těmito strategiemi naplňujeme klíčové kompetence:

Klíčové kompetence dle RVP: kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské a kompetence pracovní.

3. 3. 1. Kompetence k učení

Žák/žákyně by měl/a:
- toto jsou rozklíčované klíčové kompetence

- vyhledávat různé informace v encyklopedií a časopisech
- orientovat se v textu
- rozvíjet slovní zásobu, umět uchopit význam slov
- využívat znalosti ze školy v praktickém životě
- ukázat, jak zjistit důležité praktické informace (jízdní řády, otvírací doba atd.)
- nalézat cestu k zlepšení sebekontroly a sebehodnocení
- naučit se postupovat od jednoduššího ke složitějšímu
- uvědomit si význam vzdělání a budoucího pracovního uplatnění
- dodržovat pravidla BOZP a používat pravidla prví pomoci

Uvedené kompetence plníme těmito strategiemi:
Učitel/učitelka má:

- uplatňovat názorné vyučování a využívat vhodné didaktické metody
- formu hry uplatňovat jako svébytnou formu učení
- uplatňovat individuální přístup zohledňující zvláštnosti každého žáka
- vytvářet příjemné a pozitivní učební prostředí

- motivovat žáka kladným hodnocením
- vytvářet pozitivní klima třídy i školy
- užívat moderní techniky a moderních vyučovacích metod
- navést žáka k samostatnému osvojování informací
- vysvětlovat neznámá slova, a tím rozšiřovat slovní zásobu žáků
- umožňovat žákům prakticky si ověřovat získané znalosti
- prezentovat výsledky práce žáků, a tím je zpětně motivovat k další činnosti
- motivovat žáky k následnému pracovnímu uplatnění
- vytvářet vlastní pomůcky a texty, kopírovat materiály pro zjednodušení vzdělávání žáků
- pracovat s předměty každodenní potřeby a pracovními pomůckami a ukazovat žákům, jak je používat
- pomoci žákům uchopit svět jinak než rozumem
- motivovat žáky k tvořivým činnostem
- informovat o důležitosti ekologického chování
- uplatňovat pravidla BOZP a seznamovat žáky s pravidly první pomoci

3. 3. 2. Kompetence k řešení problémů

Žák/žákyně by měl/a:
- toto jsou rozklíčované klíčové kompetence

- zvládnout ve své práci postupovat od jednoduššího ke složitějšímu
- umět řešit úlohy z praktického života
- rozpoznat problémovou situaci
- přijímat důsledky svých rozhodnutí, zhodnotit výsledek řešení problému, popsat problém, požádat o radu nebo pomoc, řídit se danou radou
- rozpoznat vážnou situaci v reálném životě (ohrožení života, zdraví, majetku) a umět přivolat pomoc
- dokázat zvládnout zátěžovou situaci a nalézt její řešení nebo zamezit jejímu dalšímu vzniku
- na základě vzniklých problémů ve třídě se snažit předkládat jejich nejvhodnější řešení a předcházet vzniku nových

Uvedené kompetence plníme těmito strategiemi:
Učitel/učitelka má:

- rozebírat vzniklé problémové situace a nalézat konkrétní řešení
- motivovat žáky pro práci ve skupině a naučit je přijímat její role
- modelovými situacemi ukázat žákům, jak rozpoznat problémovou situaci, její vznik a řešení
- vytvářet pozitivní atmosféru ve třídě s přátelskými, upřímnými kontakty
- klást důraz na čtení s porozuměním

3. 3. 3. Kompetence komunikativní

Žák/žákyně by měl/a:
- toto jsou rozklíčované klíčové kompetence

- zvládnout komunikaci se spolužáky i učiteli vzhledem ke svým možnostem
- užívat správného písemného i verbálního či jiného alternativního projevu
- poslouchat učitele i spolužáky a reagovat na jejich sdělení
- používat získané komunikační dovednosti v běžném životě
- umět používat běžné komunikační a informační prostředky
- rozumět běžně užívaným gestům, mimice, zvukům, symbolům a přiměřeně na ně reagovat

Uvedené kompetence plníme těmito strategiemi:
Učitel/učitelka má:

- pomocí problémových úloh a otevřených otázek se snažit přimět žáka, aby přiměřeně reagoval, formuloval otázky a odpovědi
- naslouchat žákům a snažit se porozumět jejich komunikaci
- podporovat přátelské a kamarádské vztahy mezi žáky a ukazovat jim, jak si vzájemně pomáhat
- dodržovat čistotu řeči bez hrubých, nespisovných výrazů a vycpávkových slov
- podporovat žáky v komunikaci a vytvářet příznivé klima třídy bez stresu a nepříznivých vlivů
- ukázat žákům možnosti alternativní komunikace a možnost využití informačních a komunikačních technologii

3. 3. 4. Kompetence sociální a personální

Žák/žákyně by měl/a:
- toto jsou rozklíčované klíčové kompetence

- zvládnout a uplatňovat základní pravidla slušného chování
- pracovat společně s ostatními žáky a cítit sounáležitost s danou skupinou s ohledem na individuální stránku každého jedince
- dokázat v krizových situacích rozpoznat kompetentní osobu a reagovat na její pokyny
- přijímat a tolerovat spolužáky bez ohledu na jejich zevnějšek a postižení
- mít povědomí o základních mravních hodnotách a společenských pravidlech společnosti
- rozpoznat a uvědomovat si rizikové chování a dokázat na něj upozornit

Uvedené kompetence plníme těmito strategiemi:
Učitel/učitelka má:

- kladným hodnocením vytvářet a upevňovat žákovo pozitivní vnímání sama sebe a chápání se jako jedinečná osobnost
- vytvářet přátelský vztah důvěry žák – učitel a pomáhat tak žákům v jejich svěřování se
- vysvětlit žákům principy ohleduplnosti, tolerance a empatie k sobě navzájem a důležitost vytváření rodinného prostředí ve škole
- motivovat žáka ke skupinové práci s ohledem na rozdělení rolí a úkolů ve skupině
- užívat reálných předmětů ze života
- uplatňovat individuální přístup k jednotlivým žákům
- spojovat reálný svět se školním, a naopak, v rámci využití získaných znalostí
- uplatňovat základní pravidla slušného chování a trvat na jejich dodržování
- motivovat žáky k využívání získaných znalostí i ve svém soukromí

3. 3. 5. Kompetence občanské

Žák/žákyně by měl/a:
- toto jsou rozklíčované klíčové kompetence

- znát a rozumět pravidlům ve škole na odborné praxi a přijmout je za své
- mít povědomí o fungování demokratické společnosti
- přijmout společenské normy a pravidla společenského chování, umět rozpoznat protispolečenské, nevhodné a rizikové chování, rasismus, xenofobii
- přijmout národností a kulturní menšiny
- dodržovat zásady zdravého životního stylu a uvědomit si důležitost svého zdraví i zdraví jiných lidí
- respektovat a chránit životní prostředí, chovat se ekologicky, a tím pomáhat životnímu prostředí

Uvedené kompetence plníme těmito strategiemi:
Učitel/učitelka má:

- vlastním příkladem prezentovat žákům důležitost dodržování společenských zásad a zdravého životního stylu
- pomáhat najít vhodné pracovní uplatnění pro žáky s ohledem na jejich individuální schopnosti
- seznamovat žáky s demokratickými principy naší společnosti a reflektovat aktuální situaci
- netolerovat jakékoliv projevy rasismu a xenofobie mezi žáky
- poukazovat na jedinečnost každého z nás
- pomáhat ukázat cesty, jak chránit životní prostředí a chovat se ekologicky
- zadávat skupinovou práci žákům s důrazem na přijetí role a úkolů ve skupině
- směřovat výuku k uplatnění žáků na trhu práce

3. 3. 6. Kompetence pracovní

Žák/žákyně by měl/a:
- toto jsou rozklíčované klíčové kompetence

- mít kladný vztah k pracovní činnosti a chápat práci jako integraci do intaktní společnosti a stát se její součástí
- samostatně, s pomocí nebo pod dohledem pracovat a mít osvojeny základní dovednosti, návyky a postupy důležité k dané práci nebo činnosti
- využívat získané dovednosti v praktickém životě
- dodržovat BOZP, bezpečnost a hygienu s ohledem na práci, kterou vykonává, a přihlédnout ke specifikům pokud nějaké jsou
- dbát na bezpečnost při přepravě na odbornou činnost – Práce v chráněné dílně, úklidové a pěstitelské práce, dodržovat BESIP
- dodržovat pracovní postup zadané práce a reagovat na připomínky učitele či asistenta na daném pracovišti

Uvedené kompetence plníme těmito strategiemi:
Učitel/učitelka má:

- pomáhat žákům orientovat se ve světě práce, vážit si vytvořených hodnot a respektovat svou práci i práci druhých
- praktické činnosti propojovat s ostatními teoretickými činnostmi a vytvářet tak pro žáky ucelený obraz důležitosti praktických činností
- volit vhodné pracovní činnosti, které budou žáci potřebovat ve svém budoucím životě
- vytvářet modelové situace – v práci, v obchodě atd. a vysvětlit žákům, jak reagovat, chovat se a přizpůsobit se nové situaci a adekvátně ji řešit
- být důsledný při kontrole práce žáků ve škole i doma
- klást důraz na přípravu na výuku a dodržování zásad BOZP a BESIP při teoretické i praktické výuce

Uchopením a používáním získaných klíčových kompetencí jsou žáci připraveni pro další rozvoj svých schopností. Nejdůležitější úlohou stále zůstává připravit žáky na život po ukončení školy a pomoci jim lépe se uplatnit ve společnosti. Zvládnutím těchto klíčových kompetencí by měl být žák samostatnější a soběstačnější, což by mělo zlepšit jeho vlastní sebepojetí a pomoct rodičům.

3. 4. Odborné kompetence

Vzhledem zaměření naší školy na Práce v chráněné dílně, pěstitelské a úklidové práce jsou naše odborná pracoviště různorodá. Žákům je vybírána vhodná odborná činnost s ohledem na jejich schopnosti a stupeň mentálního postižení. V našem regionu jsou možnosti odborné činnosti dle profilace naší školy různorodé a zasahují širokou škálu pracovišť. Každý náš žák má svého osobního asistenta, který ho doprovází na odbornou činnost a po celou dobu mu v práci na pracovišti pomáhá. Naše škola uzavírá s jednotlivými osobními asistenty a pracovišti, kam žáci docházejí, dohodu. Jednotliví žáci jsou poučeni o právních předpisech z oblasti BOZP, hygienických předpisech a předpisech požární ochrany. Jednotlivá pracoviště ještě žáka seznamuje se specifiky daného místa a práce – užití vhodných ochranných pomůcek a prostředků pro výkon jimi zadané práce. Pro těžce postižené žáky je nalézána činnost v prostorách školy a školní zahrady pod dohledem třídního učitele.

Jednotlivá pracoviště, na kterých může probíhat nebo probíhala výuka odborných činností:

- Městská charita České Budějovice
- Domov Libnič a Centrum sociálních služeb EMPATIE
- Domov sv. Anežky o. p. s. Týn nad Vltavou
- Domov pro seniory Máj České Budějovice
- Koleje a menzy JČU České Budějovice
- Domino – Centrum denních služeb České Budějovice
- Domov pro seniory Kaplice
- Nazaret, středisko DM CČSH
- Vobrázek o. p. s.
- MŠ, ZŠ a PrŠ Trhové Sviny

Odborné kompetence jsou rozpracovány podle jednotlivých pracovišť, kam žáci na odborné činnosti docházejí. Časová dotace odborných činností je 8hodin/týdně.[5]

[5] Jednotlivá pracoviště se mohou měnit v závislosti na změně skladby jednotlivých žáků ve třídě. Stále jsou hledána vhodná pracoviště, která by i po skončení vzdělávání žáků na naší škole mohla být jejich dlouhodobým pracovním místem.

3. 5. Priority ŠVP

Priority našeho Školního vzdělávacího programu pro střední vzdělávání – Praktická škola jednoletá „Škola pro život“ jsou vzdělávat a vychovávat žáky pro uplatnění v budoucím životě. Důraz klademe na ověřování naučeného v praxi. Celý koncept ŠVP naší školy leží na sepjetí pracovních činností s chodem celé školy. Žák má možnost pracovat podle svých možností a schopností na pracovišti, které si sám po dohodě s rodiči zvolí. Průběh odborných činností mimo budovu naší školy přispívá k integraci našich žáků do intaktní populace. Žáci mají možnost ověřovat si své znalosti a dovednosti v praxi, a tím se naučit mnohému novému. Cílem našeho ŠVP je předat takové vzdělávání, které do budoucna připraví naše žáky orientovat se a žít ve většinové populaci.

3. 6. Zabezpečení výuky žáků s vícečetným postižením

Škola přijímá žáky s vícečetným postižením. Naše škola vzdělává žáky, se sníženými rozumovými schopnostmi, s mentálním postižením, s poruchami autistického spektra, s mentálním postižením v kombinaci se zdravotním znevýhodněním, s vícečetným postižením a s mentálním postižením v kombinaci s poruchami autistického spektra a s kombinací těchto vad. Vzhledem k profesionálnímu přístupu pedagogů a individualizované výuce je možnost vzdělávat tyto žáky. Speciální pedagogická odbornost učitelů zajišťuje kvalitu vzdělávání všem žákům.

4. Začlenění průřezových témat

Průřezová témata jsou součástí vzdělávacího obsahu školního vzdělávacího programu pro Praktickou školu jednoletou – *Škola pro život*. Průřezová témata jsou součástí vyučovacích předmětů a nevyučují se samostatně. Začlenění průřezových témat doplňuje vzdělávací obsah vyučovacího předmětu a pomáhá prakticky si vyzkoušet, ověřit si a zafixovat si učivo. Vytvářejí se v nich individuální možnosti pro jednotlivé žáky k rozvíjení jejich osobností, postojů a hodnot.

Praktická škola jednoletá ŠVP – *Škola pro život* si zvolila tato průřezová témata:

- **Mediální výchova**
- **Výchova pro vstup do světa práce**

4. 1. Název průřezového tématu: Mediální výchova

4. 1. 1. Zkratka průřezového tématu: MV

Průřezové téma Mediální výchova je zařazena do ŠVP – *Škola pro život* jako projekt, školní časopis. Mediální výchova je vyučována jako integrální součást vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů. Je důležitou součástí lidské gramotnosti, snaží se jednotlivým žákům ukázat obraz, který je za někdy neprohlédnutelnou vrstvou obyčejného mediálního sdělení jako jsou zprávy či denní tisk, pokusit se jim vysvětlit obsah jednotlivých sdělení.

Média a komunikace představují velmi významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků pro stále větší okruh příjemců. Uplatnění jednotlivce ve společnosti vyžaduje rozvoj takových schopností, jako je vyhledávání, získávání a sdílení informací a poznatků, chápání souvislostí mezi různými jevy, reflexe vlastního postavení vůči ostatním a osvojení (či alespoň pochopení) převládající hodnotové orientace. Schopnost vyrovnat se s těmito problémy se stále více opírá o podněty mediované povahy. Schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa, se stále více rovná schopnosti zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z médií - zatím především z tisku, rozhlasu a televize. Média se tak stávají rozhodujícím socializačním faktorem, který většinou dokáže zastínit faktory ostatní.

Mediální výchova je rozčleněna mezi část teoretickou, kde se věnuje obsahu mediálního sdělení a jeho formám, a část praktickou, která se uskutečňuje formou vytváření vlastního časopisu. Časopis s názvem **„Praktik“** je čtvrtletník (tzv. vychází každé čtvrtletí školního roku, výsledkem jsou 4 čísla za jeden školní rok). Vzdělaní v oblasti Mediální výchovy a časopis praktické školy jednoleté je vytvářen v rámci těchto tří dimenzí: jako projekt v rámci jednotlivých ročních období – tzv. 4krát ročně (1), jako integrální součást jednotlivých předmětů (2) a v nich jako skupinová práce žáků (2a).

1 – projekt
2 – součást jednotlivých předmětů
2a - skupinová práce v rámci předmětu

Mediální výchova					
Vzdělávací oblasti	ČL	M	PC	ČZ	VHDv
Fungování a vliv médií ve společnosti	1		2	2	2
Vnímání mediálního sdělení	2a		1		

4. 2. Název průřezového tématu: Výchova pro vstup do světa práce

4. 2. 1. Zkratka průřezového tématu: VP

Průřezové téma Výchova pro vstup do světa je zaměřeno na praktické pracovní dovednosti a návyky, které jsou potřebné pro uplatnění žáka v dalším životě. Využívá získaných poznatků a osvojených dovedností z jednotlivých vzdělávacích oborů, které převádí do praktického života. Rozvíjí u žáků pozitivní vztah k práci, soustředěnost, vytrvalost a tvořivost. Zároveň si žáci osvojují zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Žáci se učí vážit si své práce a respektovat práci ostatních. Měli by být schopni zorganizovat si svoji práci, stanovit si pracovní postup a tempo, ve kterém zadanou práci zvládnou. Pochopit smysl a radovat se z dobře odvedené práce.

Vzdělaní v oblasti Výchova pro vstup do světa práce je vyučováno jako integrální součást vzdělávacího obsahu vyučovacího procesu v těchto třech dimenzích: jako exkurse (1), jako integrální součást jednotlivých předmětů (2) a v neposlední řadě v rámci pracovních činností (3), které hrají nejdůležitější úlohu.

1 – exkurse
2 – součást jednotlivých předmětů
3 – pracovní činnosti

Výchova pro vstup do světa práce						
Vzdělávací oblasti	ČL	M	PC	ROv	P	D
Práce a zaměstnanost	2	2	2	1, 2	1,2,3	2
Sebeprezentace	2		2		3	

5.Učební plán

5. 1. Tabulace učebního plánu

Vyučovací předmět (VPt)	Zkratka[6] VPt	Počet vyučovacích hodin za týden v ročníku	Minimální týdenní časová dotace	Disponibilní týdenní časová dotace
Povinné VPt				
Český jazyk a literatura	ČL	4	3	1
Matematika	M	4	2	2
Informatika	PC	1	1	-
Rodinná a Občanská výchova	ROv	4 (3+1)	4	-
Umělecké činnosti	VHDv	3	2	1
Člověk a zdraví	ČZ	3	3	-
Práce v domácnosti	D	5	3	2
Praxe - Práce v chráněné dílně, úklidové a pěstitelské práce	P	6	6	-
Celkový počet vyučovacích hodin za týden v ročníku		30	24	6

[6] Zkratky předmětů jsou, po vysvětlení v tabulaci k učebnímu plánu, užívané v celém dokumentu ŠVP PrŠ1 „Škola pro život“.

5. 1. 1. Poznámky k učebnímu plánu:

Disponibilní časová dotace je použita k navýšení hodin v předmětu Český jazyk a literatura (Vzdělávací oblast Jazyková komunikace) o 1 vyučovací hodinu, v předmětu Matematika (Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace) o 2 vyučovací hodiny, v předmětu Umělecké činnosti (Vzdělávací oblast Člověk a kultura) o 1 vyučovací hodinu z důvodu zařazení průřezových témat a logopedické péče v předmětu Český jazyk a literatura. Disponibilní časová dotace byla navýšena i v předmětu Práce v domácnosti o 2 vyučovací hodiny z důvodu zkvalitnění výuky. Předměty speciálně pedagogické péče jsou zahrnuty do jednotlivých vyučovacích předmětů viz vzdělávací obsah vyučovacích předmětů.[7]

Předmět Rodinná a Občanská výchova vznikl jako sloučení vzdělávacích oblastí Odborné činnosti, vzdělávací obor Rodinná výchova a vzdělávací oblast Člověk a společnost

Předměty Český jazyk a literatura a Matematika jsou často spojeny do dvou vyučovacích hodin bez přestávky.

Průřezová témata jsou integrální součástí vzdělávacích obsahů jednotlivých předmětů a nevyučují se samostatně.

Jednotlivé předměty mohou měnit své místo v rozvrhu pro daný ročník, aby vytvořily možnost exkurzí, společenských akcí, školních výletů a speciálně pedagogické péče. Např. pro předmět Člověk a zdraví se často spojují vyučovací hodiny a jsou takto realizovány hodiny hipoterapie, turistických vycházek, exkursí, plavání a her v přírodě. Jelikož naše škola nemá vlastní tělocvičnu, pronajímáme si tělocvičnu ve sportovní hale a stálé hodiny ČZ jsou vyučovány v prostorách třídy nebo školní zahrady, v učivu je více času věnováno aktivitám mimo budovu školy.

Učební plán vychází z propojenosti vzdělávání praktické školy jednoleté a praktické školy dvouleté.

[7] Předměty speciálně pedagogické péče jsou zařazeny do jednotlivých vzdělávacích oborů: Logopedická péče v předmětu Český jazyk a literatura, hipoterapie a canisterapie v předmětu Člověk a zdraví, arteterapie v předmětu Umělecké činnosti.